

**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року)

**Полтава
2019**

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка» (ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»)**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року)

**Полтава
ПУЕТ
2019**

Програмний комітет

С. В. Савченко, голова комітету, д. п. н., професор, ректор Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»).

Члени програмного комітету:

А. А. Мазаракі, д. е. н., професор, ректор Київського національного торговельно-економічного університету;

М. Унал, д. м. н., професор, ректор Середземноморського університету;

Є. Малець, д. ю. н., професор, ректор Краківської Академії імені Анджея Фрича Моджевського;

М. Халваші, к. і. н., професор, ректор Батумського державного університету імені Шота Руставелі;

С. М. Лебедєва, д. е. н., професор, ректор Закладу освіти «Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації»;

Т. В. Стойкова, к. т. н., доцент, директор Центру якості товарів та захисту споживачів Економічного університету – Варна;

Н. В. Омельченко, к. т. н., професор, голова громадської організації «Науково-дослідний центр «Незалежна експертиза»;

Т. Ф. Бойко, директор Полтавського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Міністерства внутрішніх справ України;

О. Є. Сисоєва, генеральний директор Державного підприємства «Луганський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації».

Організаційний комітет

Л. Ц. Ваховський, голова комітету, д. п. н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

В. Ф. Дрель, заступник голови комітету, к. б. н., доцент, директор навчально-наукового інституту торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

Члени організаційного комітету:

О. Л. Караман, д. п. н., професор, директор навчально-наукового інституту педагогіки і психології ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

Л. І. Сєноґонова, к. т. н., доцент, завідувач кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

Н. В. Омельченко, к. т. н., професор, професор кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

А. С. Брайко, к. т. н., доцент кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

A43 **Актуальні питання експертної та оціночної діяльності** : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року). – Полтава : ПУЕТ, 2019. – 440 с. – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-367-6

У матеріалах конференції розглядаються товарознавчі аспекти експертної та оціночної діяльності, теорія та практика ідентифікації в експертній та оціночній діяльності, якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг, порівняльне тестування товарів і послуг, експертні дослідження товарів та послуг, формування професійних компетентностей під час підготовки товарознавців-експертів та оцінювачів.

УДК 658.62:005.336.3(082)

*Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
(протокол № 4, від 29 листопада 2019 р.)*

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів,
за виклад, зміст і достовірність яких відповідальні автори.*

*Погляди, відображені у публікаціях, не завжди можуть співпадати
з офіційною позицією організаторів конференції.*

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» заборонено*

Kantureyeva G. O., Yevlash V. V., Urazbayeva K. A., Conficoni D., Alibekov R. S. DEVELOPMENT OF A FOOD QUALITY MANAGEMENT SYSTEM USING HACCP PRINCIPLES IN DAIRY ENTERPRISES.....	254
Лихолат О. А., Вишнікіна О. В., Дуванська Д. Г., Коломійченко К. В. ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕЧНОСТІ РИБНОЇ ПРОДУКЦІЇ, ВИЛОВЛЕНОЇ В ДИКИХ УМОВАХ ТА ВИРОЩЕНОЇ В АКВАКУЛЬТУРІ.....	258
Манукян Р. Г., Омельченко Н. В. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА БОРОТБУ З КОНТРАФАКТОМ ГАЗУ ВУГЛЕВОДНЕВОГО СКРАПЛЕНОГО.....	261
Марцинкевич Т. Ф. ПРОБЛЕМЫ КАЧЕСТВА И БЕЗОПАСНОСТИ СЛОЖНОЙ БЫТОВОЙ ТЕХНИКИ НА БЕЛОРУССКОМ РЫНКЕ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.....	265
Михайлова Г. М., Осієвська В. В., Гілевіч Ю. В. ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ЗАСТІБОК-БЛИСКАВОК.....	268
Морозова М. М. РОЛЬ ПРОГРАМ-ПЕРЕДУМОВ В ІЄРАРХІЇ ПРИНЦИПІВ HACCP....	272
Мотуз Є. С., Омельченко Н. В., Браїлко А. С. ДОСЛІДЖЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ЛОСЬЙОНІВ ДЛЯ ІНТИМНОЇ ГІГІЄНИ.....	275
Немерич А. В., Ляліна Н. П. ФОРМУВАННЯ СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЗМІШУВАЧІВ ДЛЯ ВАННОЇ КІМНАТИ.....	280
Омельченко Н. В., Браїлко А. С. ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ФАЛЬСИФІКОВАНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ НА РИНКУ УКРАЇНИ.....	283
Омельченко Н. В., Браїлко А. С., Брагунцова Є. Г. АНАЛІЗ ВИМОГ ДО БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВЗУТТЯ РОБОЧОГО НА СВІТОВОМУ РИНКУ.....	286
Омельченко Н. В., Браїлко А. С., Сердюк Л. В. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ВИМОГ ДО БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ СВІТЛОДІОДНИХ ОСВІТЛЮВАЛЬНИХ ПРИЛАДІВ.....	292
Орешина О. О. ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ПЛАСТІВЦІВ ВІВСЯНИХ ПРИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЯХ.....	296
Осецький Є. О., Ляліна Н. П. ФОРМУВАННЯ СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТА ЯКОСТІ ПАРКЕТНОГО ПОКРИТТЯ.....	299

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг

ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ФАЛЬСИФІКОВАНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ НА РИНКУ УКРАЇНИ

Н. В. Омельченко

професор кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів, голова, головний експерт, к.т.н., професор;

А. С. Браїлко

доцент кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів, перший заступник голови, головний експерт, к.т.н.
Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Україна, м. Старобільськ,
Громадська організація «Науково-дослідний центр «Незалежна експертиза», Україна м. Полтава;

Згідно з українським законодавством про захист прав споживачів до поняття фальсифікованої продукції відносять:

а) контрафактну продукцію;

б) продукцію, виготовлену з порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, причому, навіть в тому випадку, коли це не порушує законодавства про інтелектуальну власність;

в) продукцію, виготовлену з порушенням технології виробництва [1]. При цьому не слід ототожнювати контрафактну продукцію з більш загальним поняттям фальсифікованої продукції.

Боротьба з фальсифікацією це не боротьба з виробниками первинної продукції – мова йде про боротьбу з явищем її фальсифікації. Бо чим більше в Україні сумлінних, відповідальних та законослухняних виробників, тим легше громадським організаціям та відповідним державним органам виконувати свої функції щодо захисту споживачів [2]. Без розуміння ролі кожного – держави, бізнесу і споживача – подолати таке масштабне явище, як фальсифікація харчових продуктів, вкрай складно. Це спільна відповідальність держави, виробника і споживача. Кожен споживач має знати свої права і повинен бути впевнений у тому, що він є захищеним. А держава повинна зробити все аби нормативно-правова база відповідала вимогам сьогодення, світовій практиці та дозволяла забезпечити належний рівень безпечності харчових продуктів [3].

Ініціатива громадськості щодо боротьби з фальсифікацією харчових продуктів відноситься до топ-пріоритетів діяльності Кабінету Міністрів України. Прийнята низка законодавчих актів, серед яких Закон України №2639-VIII «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», Закон України № 2042-VIII «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», Закон України № 771-97/ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», Закон

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг України № 877-V «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» – яскраве свідчення уваги держави до проблем фальсифікації харчових продуктів. Однак, держава працює в рамках визначених повноважень, які не завжди дозволяють миттєво реагувати і впроваджувати зміни. Тому для того, аби створити синергію, Уряд, відповідного уповноваженого органу контролю та чесних виробників потрібна активна суспільна участь [4].

Експерти завершують роботу над проектом законодавчих змін, які сприятимуть викоріненню такого ганебного явища в Україні, як фальсифікація харчових продуктів. Наразі робоча група завершує напрацювання проекту змін до базового Закон України № 771-97/ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», у якому основна увага буде зосереджена на посиленні контролю за усім ланцюгом виробництва харчової продукції. Значна увага зосереджена на термінології. Зокрема, вперше у закон буде введено поняття «фальсифікований продукт». Окрім цього законопроект передбачає встановлення вимог до простежуваності продукції, та уточнення деяких функцій компетентного органу в сфері безпечності харчових продуктів [5].

Україна вже другий рік є членом глобальної операції – боротьби з розповсюдженням фальсифікованих харчових продуктів. Співпраця України у цьому напрямку налагоджена і з Єврокомісією, яка приділяє питанням боротьби з фальсифікатом значну увагу, особливо в частині боротьби з фальсифікацією органічної продукції.

Україна є активним учасником глобальної операції Інтерполу і Європолу з боротьби з фальсифікацією харчової продукції. Продовольча і сільськогосподарська організація ООН (FAO) в Україні підтримує реалізацію проекту «СТОП Фальсифікат» спрямованого на посилення захисту споживачів та очищення ринку від фальсифікованої продукції [6]. Реалізація проекту «СТОП Фальсифікат» розпочнеться із проведення досліджень якості молочних продуктів, що реалізуються в торгових мережах країни, а пізніше будуть охоплені інші види харчових продуктів. Передбачається відбір зразків готових харчових продуктів в торгових мережах у чотирьох регіонах України. Зразки відбиратимуться за принципом сусідства на полиці (в кількості із розрахунку дві одиниці продукту одного виробника на дві лабораторії та одна на контрольне зберігання в ГО «Громадський контроль захисту прав споживачів»). Жоден з учасників проекту заздалегідь не знатиме, в якому регіоні і в якій торговельній мережі буде здійснений відбір харчових продуктів – кінцевий результат визначатиметься рандомним методом. Усі дії учасників, умови, місце події, супровідна документація будуть максимально прозорими і відкритими, оскільки все фіксуватиметься на відео і безперервно транслюватиметься в онлайн режимі. Зразки відібраних харчових продуктів доставлятимуться до двох незалежних акредитованих випробувальних лабораторій для проведення досліджень. Кожен зразок продукції буде знеособлений та закодований комісією. Лабораторії визначатимуть терміни проведення експертизи. Отримані

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг результати експертизи будуть передані для вжиття заходів до Держпродспоживслужби України та Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та максимально висвітлені у ЗМІ

Причиною реалізації такого масштабного проєкту став факт насичення українського ринку сурогатами, неякісними, фальсифікованими та небезпечними для людей товарами, передусім харчовими продуктами. На жаль, споживачі, довіряючи рекламі та написам на етикетці, купують продукти і навіть не здогадуються, що за низькою ціною криється велика омана щодо фактичного складу продукту, його харчової та енергетичної цінності та безпеки для свого здоров'я. Цією ситуацією дуже швидко, вміло та активно користувалися і користуються учасники недобросовісний бізнесу. Саме тому, проєкт «СТОП Фальсифікат» сприятиме очищенню ринку від низькосортної, іноді небезпечних харчових продуктів, захистить споживачів від введення в оману з боку недобросовісних виробників харчових продуктів, підтримає та дасть конкурентні та репутаційні переваги добросовісними виробниками харчових продуктів в Україні [7].

Отже, за час реалізації проєкту «СТОП Фальсифікат» [2] очікується отримання потужного профілактичного ефекту відповідно до якого виробники отримають шанс припинити виготовлення фальсифікату, змінивши його якісною продукцією. При цьому Україна зможе підтвердити свою здатність виробляти якісні і безпечні продукти та надавати споживачам достовірну інформацію про харчові продукти з метою забезпечення високого рівня захисту здоров'я громадян і задоволення їхніх соціальних та економічних інтересів.

Перелік посилань

1. Федоров А. О боротьбі з контрафактом. Режим доступу: <http://fedorov.od.ua/anti-counterfeit/37-anti-counterfeit.html> (дата звернення: 01.11.2019).

2. Ми боремося не з виробниками, а з явищем фальсифікації продукції // Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Режим доступу: http://www.consumer.gov.ua/News/5399/Mi_boremosya_ne_z_virobnikami,_a_z_ya_vishchem_falsifikatsii_produktsii,_-%20Golova_Gromadskoi_radi_pri_Derzhprodspozhivsluzhbi (дата звернення: 15.11.2019).

3. Шевченко О. З початку року держава припинила обіг понад 450 кг фальсифікованого масла // Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Режим доступу: http://www.consumer.gov.ua/News/5398/Olga_Shevchenko-_Z_pochatku_roku_derzhava_pripinila_obig_ponad_450_kg_falsifikovanogo_masla (дата звернення: 15.11.2019).

4. Висоцький Т. Ініціатива громадськості щодо боротьби з фальсифікатом харчових продуктів – у топ-пріоритетах діяльності Уряду // Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Режим доступу:

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг
http://www.consumer.gov.ua/News/5396/Initsiativa_gromadskosti_shchodo_borotbi_z_falsifikatom_kharchovikh_produktiv_%E2%80%93_u_top-prioritetakh_diyalnosti_Uryadu,-_Taras_Visotskiy (дата звернення: 14.11.2019).

5. Мороз М. Уперше в українське законодавче поле буде введено поняття «фальсифікований продукт» // Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Режим доступу: http://www.consumer.gov.ua/News/5395/Upershe_v_ukrainske_zakonodavche_pole_bude_vvedene_ponyattya_%C2%ABfalsifikovaniy_produkt%C2%BB,-_Mikola_Moroz (дата звернення: 14.11.2019).

6. Україна бореться з фальсифікатом спільно з Інтерполом і Європолом – експерт FAO // Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Режим доступу: http://www.consumer.gov.ua/News/5405/Ukraina_boretsya_z_falsifikatom_spilno_z_Interpolom_i_Evropolom_%E2%80%93_ekspert_Fao (дата звернення: 15.11.2019).

7. В Україні стартує масштабний медійний проєкт «СТОП Фальсифікат» // Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Режим доступу: http://www.consumer.gov.ua/News/5393/V_Ukraini_startue_masshtabniy_mediyniy_proekt_%C2%ABSTOP_Falsifikat%C2%BB (дата звернення: 14.11.2019).

АНАЛІЗ ВИМОГ ДО БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВЗУТТЯ РОБОЧОГО НА СВІТОВОМУ РИНКУ

Н. В. Омельченко

професор кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів, голова, головний експерт, к.т.н., професор;

А. С. Браїлко

доцент кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів, перший заступник голови, головний експерт, к.т.н. Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Україна, м. Старобільськ, Громадська організація «Науково-дослідний центр «Незалежна експертиза», Україна м. Полтава;

Є. Г. Брагунцова

магістр Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Україна, м. Старобільськ

Для уникнення або мінімізації впливу небезпечних виробничих чинників роботодавець забезпечує працівників засобами індивідуального захисту (далі по тексту – ЗІЗ) [1].

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Оригінал-макет **А. С. БРАЇЛКО**

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 51,15.
Тираж 300 пр. Зам. № 287.*

*Надруковано
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ),
к. 115, вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014;
(0532) 50-24-81
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*

